

Jari Heinonen: "Uusi" kunta ja itsehallintoalueet

Helsinki 23.1.2016

SOTE- uudistus

- Kataisen hallitus: viisi sote- aluetta (yliopistollisten sairaaloiden sairaanhoitopiirit)
- Noin miljoonan asukkaan alueet
- Puolet kuntien rahoista (kokonaispotti n. 25 miljardia euroa)
- Perustuslain vastainen (kavensi kuntien itsehallintoa, oikeutta verotuloihin ja ylipäättään kananvaltaisuutta): EI TOTEUTUNUT!

SSS- hallituksen esitys

- Kolme hallinnon tasoa: kunnat, alue/maakuntahallinto ja valtio
- SOTE itsehallintoalueella maakunnalliseksi toimijaksi
- Maakuntavaltuustot, maakuntahallitukset
- Maakuntavaalit

Itsehallintoalueet

- Itsehallintoalueita 18, sotepalvelut järjestetään 15 alueella
- Kolme lailla osoitettavaa aluetta järjestää palvelut yhdessä (!)
- Itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta (maakuntahallinto)

Tehtävät

- SOTE –tehtävät
- Pelastustoimen tehtävät
- Maakuntien liitoille kuuluvat tehtävät
- ELY- keskusten alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittämistehtävät
- Mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto

Ongelmia, auki olevia asioita

- Rahoitus (valtio: sava- maksu, sote-
erillisvero?)
- Itsehallintoalueiden verotusoikeus
- Kuntien kiinteistömassa
- Kuntatyöntekijät
- Lähipalvelut, eriarvoisuus (erit.
sosiaalipalvelut)
- "valinnanvapaus" (=yksityistäminen)

Kunta pohjoismaisessa hv- mallissa

- Palvelutehtävä (julkiset palvelut)
- Hyvinvointitehtävä
- Elinkeinoitehtävä
- Itsehallinto/yhteisötehtävä (demokratia)
- Perinnetehtävä (pitäjät, kylät jne...)

"Uusi" kunta?

- Huomattava osa tehtävistä ja rahoista siirtyy itsehallintoalueelle: mitä jää jäljelle?
- Hyvinvointikunta
- Elinvoimakunta
- Kaupunkiympäristökunta
- Demokratiakunta

"Hyvinvointikunta"

- Hyvinvointi, terveys, kuntalaisten toimintakyky
- Ikäihmisten palvelut ja toimintakyky
- Lasten ja nuorten kasvun tukeminen (varhaiskasvatus, koulut jne.)
- Sivistys, kulttuuri, liikunta, elämänlaatu
- Korkeakouluyhteistyö

”Elinvoimakunta”

- Elinkeinopolitiikka, innovaatiopolitiikka, työllisyyspolitiikka
- Korkeakouluyhteistyö
- Kansainväliset asiat
- Maa- ja asuntopolitiikka
- Vaara: Kunta on kauppakamarin postilaatikko!

"Kaupunkiympäristökunta"

- Kaupunkisuunnittelu
- Maankäytön kehittäminen, kaavoitus
- Rakennuttaminen/rakentaminen, kunnossapito
- Liikennesuunnittelu, joukkoliikenne
- Ympäristöpolitiikka
- Viranomaispalvelut

"Demokratiakunta"

- Demokraattisen, itsehallinnollisen yhteisön rakentaminen (kuntalaiset, kansalaisyhteiskunta)
- Aluekunta, peruskunta, aluelautakunnat/kaupunginosavaltuustot
- Osallistuva budjetointi (avain kuntalaisten päätösvallan lisäämiseen)
- Kansanäänestykset, kuntalaisaloitteet

Sosiaalipalvelut

- Terveyspalvelut siirtyvät itsehallintoalueelle, mutta sosiaalipalvelut tulisi jättää kuntien hoidettavaksi
- Ovat lähipalveluita ja tieto niistä on kunnissa
- Tärkeä osa kuntien tuottamaa perustason paikallista hyvinvoinnin kokonaisuutta (Hyvinvointipalvelut)
- Sosiaalipalvelut ovat lähipalveluja, jotka edellyttävät vahvaa paikallista tuntemusta ja paikallisia sovellutuksia

Kiitos, toverit!

- Jari Heinonen
- 23.1.2016

WORKERS OF ALL LANDS
UNITE

KARL MARX

JENNY VON WESTPHALEN
THE BELOVED WIFE OF
KARL MARX
BORN 15TH FEBRUARY 1814
DIED 16TH DECEMBER 1881
AND KARL MARX
BORN MAY 28TH 1818 DIED MARCH 14TH 1883
AND HANRY LONGUET
THEIR GRANDSON
BORN JULY 6TH 1845 DIED MARCH 19TH 1928
AND HELENA DEMUTH
BORN JANUARY 10TH 1846 DIED NOVEMBER 27TH 1928
AND ELEANOR BAXE DAUGHTER OF KARL MARX
BORN JANUARY 20TH 1848 DIED MARCH 30TH 1888

THE PHILOSOPHERS HAVE ONLY
INTERPRETED THE WORLD IN
VARIOUS WAYS - THE POINT
HOWEVER IS TO CHANGE IT